Info

Kuinka suojata lapsia Internetin vaaroilta?

Internetistä on tullut yksi nuorten ja lasten suosituimmista tavoista kommunikoida. Joka toinen surffaa säännöllisesti joko kotoa, koulusta, nettikahviloista ja pian myös kännyköistä. Lapset ja nuoret liikkuvat netissä samalla uteliaisuudella ja avoimuudella, millä he tutkivat muutakin maailmaa. Internetissä vaanii kuitenkin lukuisia vaaroja: pornoa, väkivaltaa, rasismia. Kuinka suojella alaikäisiä rajoittamatta sananvapautta ja turvautumatta sensuuriin? Myös EP pohtii asiaa.

Nykypäivän lapset ovat tottuneita tekniikan nopeaan kehitykseen ja liikkuvat myös Internetissä kuin kalat vedessä. Surffailu aloitetaan yhä nuorempana ja netistä on tullut yhä useammalle lapselle ja nuorelle keskeinen tietolähde. Lapset käyttävät nettiä enemmän kuin vanhempansa. He surffaavat, chattailevat ja pelaavat online-pelejä — useimmiten ilman aikuisten valvontaa.

Lasten ja nuorten suojelu virtuaaliympäristössä on vaikeampaa kuin elävässä elämässä. He voivat altistua haitalliselle sisällölle ja ahdistelulle joko katsojina, nettikeskusteluissa, ei-toivottujen sähköpostien saajina tai tavatessaan nettituttavuuksiaan — jotka saattavat olla ihan muuta kuin ovat antaneet ymmärtää.

Hiljattain Norjassa, Tanskassa, Ruotsissa, Irlannissa ja Islannissa tehty tutkimus osoitti, että jopa 24% Internetiä käyttäneistä lapsista oli törmännyt seksuaaliseen häirintään. 34% chattaajista oli pyydetty tapaamaan nettituttavuuksiaan ja 22% oli tavannut entuudestaan tuntemattomia.

Kuinka EU suojelee alaikäisiä Internetissä?

Euroopan parlamentti pohti 21. marraskuuta järjestämässään kokouksessa, kuinka suojella lapsia Internetissä ilman että sananvapautta jouduttaisiin suitsemaan. Sen kulttuurivaliokunta hyväksyi 28. marraskuuta liberaaliryhmän ranskalaisjäsenen Marielle de Sarnezin mietinnön alaikäisten suojelusta Internetissä.

"Tilastot osoittavat, että nuoret käyttävät Internetin parissa enemmän aikaa kuin television katseluun. Samanaikaisesti Internetissä arvioidaan olevan noin 260 miljoonaa pornografista sivua", de Sarnezin mietintö toteaa. "On aika, että ryhdymme konkreettisiin toimiin lasten ja heikoimpien suojaamiseksi haitalliselta sisällöltä", de Sarnez painottaa.

EU antoi vuonna 1998 suosituksen jäsenmaille alaikäisten suojelusta audiovisuaalisten ja tietopalvelujen yhteydessä. Suositus oli ensimmäinen EU-tason oikeudellinen väline, joka koski sisältöä ja kattoi kaikki lähetykset televisiosta ja radiosta Internetiin. De Sarnezin mietintö valmistelee suosituksen ajantasaistamista teknologisen kehityksen ja uusien tekniikoiden valossa. Myös EU:n "Turvallisempi Internet" -ohjelma (2005-2008) pyrkii parantamaan nettiturvallisuutta.

Suodattimia...

Lehdistöpalvelut
Mediasuhteiden osasto
Johtaja - päätiedottaja : Jaume DUCH GUILLOT
20061129STO00721 - 1/2

Kulttuurivaliokunnan hyväksymä mietintöluonnos perää vastuuta sekä audiovisuaalisten palvelujen ja verkkopalvelujen toimialalta, päättäjiltä, kouluilta että vanhemmilta.

Valiokunta katsoo, että suodatin- ja estojärjestelmät ovat helpoin tapa suojella lapsia ei-toivotulta sisällöltä. Sen mietintöluonnos ehdottaa, että Internet-palveluntarjoajat tarjoaisivat säännönmukaisesti asiakkaille suodatinjärjestelmää palveluliittymäsopimuksen yhteydessä. Palveluntarjoajia tulisi kannustaa laatimaan kuvauksia palvelujen sisällöstä, jotta jäsenvaltiot voisivat yhteisten tunnusten ansiosta luokitella verkkosivuja ja varoittaa sivun mahdollisesta vahingollisesta sisällöstä.

mediatuntemusta...

Tieto ratkaisee. Jäsenvaltioilla on jo kampanjoita lasten, opettajien ja vanhempien valistamiseksi Internetin vaaroista. EP pyytää Euroopan komissiota järjestämään "Turvallisempi Internet" -ohjelman puitteissa kansalaisille suunnatun tiedotuskampanjan EU-maiden tiedotusvälineissä Internetin käytön vaaroista sekä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Se katsoo, että opettajakunnan jatkuva valistaminen on tärkeää.

ja poliittista vastuuta

Useissa EU-maissa on jo palvelupuhelimia, joihin kansalaiset voivat ilmoittaa laittomista tai epäilyttävistä Internet-sivuista. EU on koonnut tällaiset puhelinlinjat Inhope-sivuille. Vuonna 2005 palvelupuhelimiin tuli kansalaisilta noin 65 000 ilmoitusta, jotka välitettiin tutkintaa varten viranomaisille. Koska kaikissa jäsenmaissa ei vielä ole palvelupuhelimia, EP kehottaa perustamaan maksuttoman eurooppalaisen puhelinpäivystyspalvelun.

Entäpä jos EU ottaisi käyttöön yleisen aluetunnuksen, joka olisi tarkoitettu ainoastaan sellaisille verkkosivuille, joita valvotaan jatkuvasti ja joiden tuottajat sitoutuvat kunnioittamaan alaikäisiä ja näiden oikeuksia (esimerkiksi tunnus .kid)? Parlamentti pyytää komissiota selvittämään asiaa.

Parlamentti äänestää de Sarnezin mietinnöstä joulukuun täysistunnossaan. Toimenpiteet ovat tarpeen kaikilla rintamilla. Mutta, kuten parlamentin mietintöluonnoskin muistuttaa: "Ennaltaehkäisy ja vanhempien valvonta ovat jatkossakin paras keino suojautua Internetin käyttöön liittyviltä vaaroilta".